

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

5.1 โครงการจัดตั้งสถาบันการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

หลักการและเหตุผล

จากการวิเคราะห์องค์กรที่กำลังดูแลลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในปัจจุบันพบว่า ยังมีจุดอ่อนเกี่ยวกับความไม่มีประสิทธิภาพขององค์กรในการปฏิบัติงาน เพราะจะมีหน่วยงานระดับกรมเป็นผู้ดูแลเป็นหลัก ซึ่งข้าราชการระดับสูงที่มาจากหลายกรม/กระทรวง ไม่มีเวลาที่จะทุ่มเทให้กับการดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ และหน่วยงานปฏิบัติอาจเลือกปฏิบัติตามนโยบายของต้นสังกัด แทนที่จะยึดถือตามมติของคณะกรรมการลุ่มน้ำฯ ทำให้การวางแผนในการบริหารจัดการไม่เป็นระบบ อีกทั้งองค์ประกอบของคณะกรรมการและอนุกรรมการส่วนใหญ่เป็นผู้แทนของส่วนราชการ ซึ่งเป็นคนนอกพื้นที่ ไม่มีความผูกพันกับพื้นที่อย่างลึกซึ้ง ทำให้บทบาทในการนำเสนอปัญหา และการตัดสินใจแก้ปัญหา มีน้อย สำหรับด้านการปฏิบัติงานยังเป็นการบริหารจัดการแบบแยกส่วน ทำให้ขาดเอกภาพในการบริหาร และปัญหาที่สำคัญคือ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ทำให้แผนงาน/โครงการไม่ได้รับการยอมรับ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีองค์กรที่มีอำนาจ (Authority) หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibility) ที่สมดุล (Equity) มีเอกภาพ (Unity) และมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการแก้ปัญหา โดยร่วมกันผนึกกำลังกับภาคประชาชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้งเชิงพื้นที่ และภารกิจ (AFP) ในทุกขั้นตอน เพราะประชาชนจะเป็นผู้ได้รับทั้งประโยชน์ และผลกระทบจากการพัฒนาโดยตรง

วัตถุประสงค์

- (1) จัดตั้งสถาบันพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- (2) สถาบันที่จัดตั้งขึ้นต้องบริหารงานวิจัย งานงบประมาณและงานชุมชน
- (3) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาทะเลสาบสงขลา ให้เป็นผู้แทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่แท้จริง

เป้าหมายผลผลิต (Outputs) และตัวชี้วัด (KPIs)

- (1) มีการออกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- (2) มีสถาบันที่ได้รับการจัดตั้ง มีอำนาจ มีความรับผิดชอบในการประสานแผนพัฒนาทะเลสาบ และมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหา
- (3) มีการประเมินผลการทำงานขององค์กรต่างๆ ที่ทำโครงการในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- (4) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาทะเลสาบสงขลา ที่เป็นผู้แทนของเครือข่ายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เป้าหมายผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัด (KPIs)

(1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ยอมรับบทบาทหน้าที่ของสถาบันและคณะกรรมการ

(2) คณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เป็นผู้กำกับดูแลนโยบายของสถาบันที่จัดตั้งขึ้นโดยสถาบันทำงานประสานภายใต้ระบบเครือข่ายขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เพื่อเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบโครงการต่างๆ ที่พัฒนาในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา พร้อมทั้งให้มีสภาทะเลสาบที่มีตัวแทนขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบการทำงานของสถาบันในแต่ละปี (รูปที่ 5.1.1)

กิจกรรมดำเนินการ

(1) คณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่สำคัญ 2 ประการ คือ

- ทำหน้าที่สรรหาตัวแทนจากกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อคัดเลือกตัวแทนมาเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยใช้กระบวนการจัดตั้งเครือข่ายของกลุ่มอาชีพต่างๆ (รูปที่ 5.1.1)

- เตรียมยกร่างพระราชบัญญัติ เพื่อจัดตั้งสถาบันพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

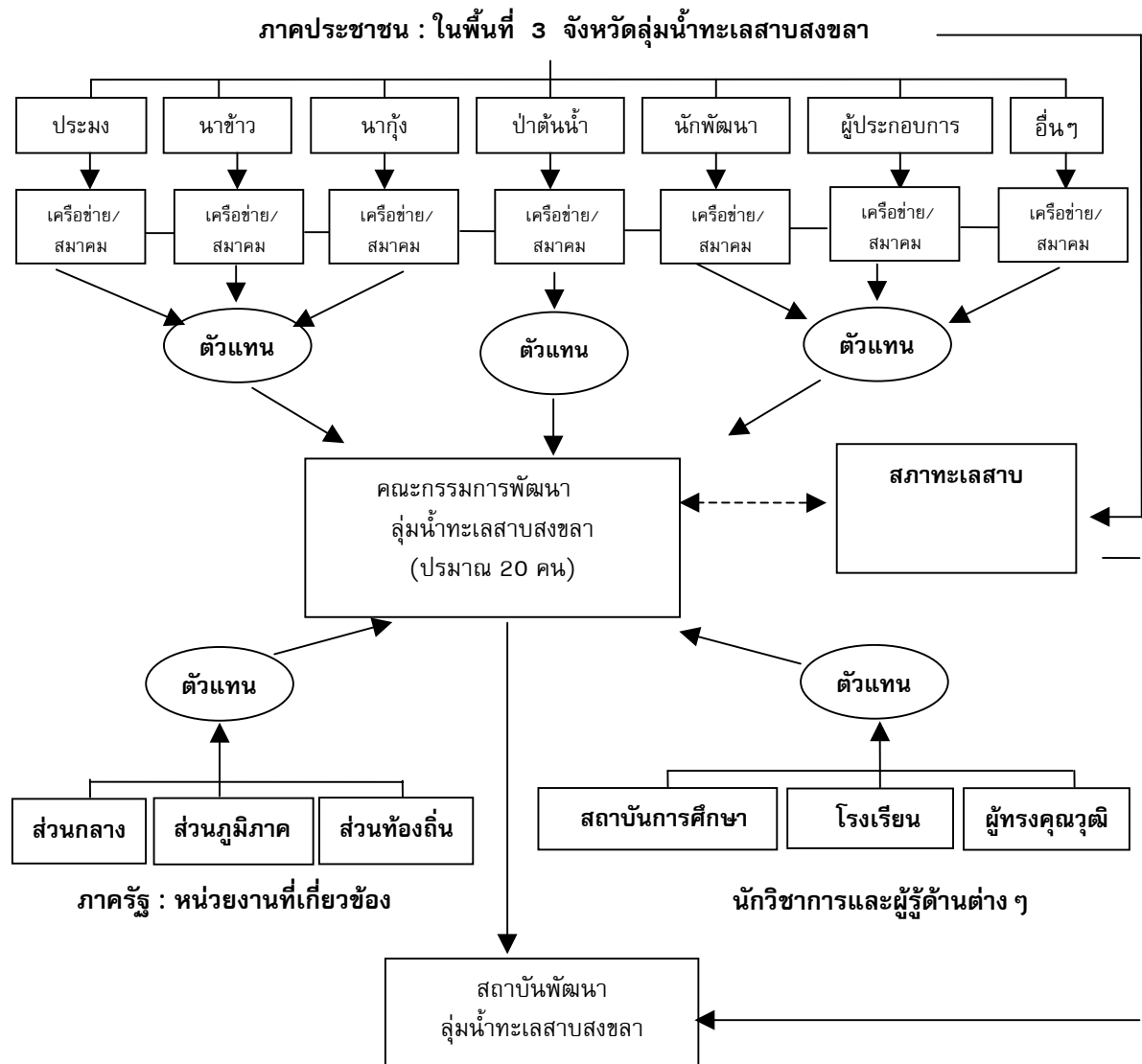
(2) ในช่วงปรับเปลี่ยนที่ยังไม่มีสถาบันพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้ง 3 จังหวัด ทำงานร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 เพื่อเป็นกองเลขานุการในระดับพื้นที่ ให้แก่คณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

สถาบันพัฒนาทะเลสาบสงขลา มีหน้าที่สำคัญ 3 ด้าน

- บริหารงานงบประมาณและแผนงานต่างๆ โดยเฉพาะการติดตามประเมินผลโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ในระดับพื้นที่

- บริหารงานวิจัย พัฒนา ฟื้นฟู แก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พร้อมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

- บริหารงานชุมชน โดยจัดตั้งเครือข่ายอาชีพและเครือข่ายการเรียนรู้ของชาวบ้าน (สถาบันการเรียนรู้ของชาวบ้าน) เพื่อคัดเลือกให้องค์กรต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มาร่วมงานพัฒนาทะเลสาบ โดยจัดงานประชุมใหญ่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้หน่วยงานที่ทำโครงการต่างๆ สรุปและรายงานผลการดำเนินการที่ได้ทำไปในรอบ 1 ปี เพื่อให้ภาคสังคมได้ตระหนักถึงปัญหา เรียนรู้ปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยเรียกการประชุมนี้ว่า เป็นการประชุมของสภาทะเลสาบสงขลา โดยมีการถ่ายทอดสดผ่านโทรทัศน์และวิทยุในระดับพื้นที่

รูปที่ 5.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายกลุ่มต่างๆ กับคณะกรรมการในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

กระบวนการปรับเปลี่ยนกลไกการบริหาร

หากคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีความประสงค์ที่จะบริหารองค์กรลุ่มน้ำในทะเลสาบสงขลาแบบเครือข่ายที่ให้กลุ่มอาชีพที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีบทบาทร่วมกันรับผิดชอบในการวางแผน และกำหนดนโยบาย ควรจะมีการแต่งตั้งอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาปรับเปลี่ยนองค์กรในปัจจุบันให้เรียบง่ายในปีแรก โดยให้เป็นคณะทำงาน 5 – 6 คน เพื่อศึกษาพัฒนาเครือข่ายต่างๆ เช่น เครือข่ายชาวประมง ที่ได้จัดเวที และคัดเลือกตัวแทนกลุ่มไปแล้ว พร้อมทั้งยกร่างเป็นพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ในระยะดำเนินการ คณะกรรมการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ควรแต่งตั้งให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 เป็นกองเลขานุการ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง 3 จังหวัด ร่วมเป็นกรรมการด้วย เพราะแนวโน้มที่จะเพิ่มอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมบริหารงานแบบบูรณาการ เป็นแนวโน้มที่สำคัญในการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งพื้นที่ในเขตกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีลักษณะพิเศษที่ตั้งอยู่ในเขตของ 3 จังหวัด ประชาชนมีความตื่นตัวที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ สูง และต้องประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ จำนวนมาก ดังนั้นการบริหารงานแบบเครือข่าย (ที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมตัดสินใจ) โดยมีสถาบันพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนแผนงานต่างๆ ภายใต้การตัดสินใจของคณะกรรมการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นสิ่งจำเป็น

พื้นที่ดำเนินการ   พื้นที่กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

งบประมาณ

ประมาณการค่าใช้จ่าย รวมทั้งสิ้น 200 ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี (ปี 2549-2558)

หน่วย : ล้านบาท

ปี	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
งปม.	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20

ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก   คณะกรรมการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

5.2 โครงการจัดตั้งหน่วยงานบริหารงานวิจัยลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

หลักการและเหตุผล

เพื่อให้มีองค์ความรู้และข้อมูลทางวิชาการที่ถูกต้องทันสมัยและครอบคลุม เพื่อไปเสริมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบ และในการตัดสินใจต่างๆ ของภาครัฐ เอกชนและ ชุมชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง

แม้คำถามวิจัยจะค่อนข้างชัดเจนแต่การรวบรวมสรรพกำลังของนักวิจัย และเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และชุมชนมาร่วมดำเนินการวิจัย มิใช่เป็นเรื่องง่ายที่จะสามารถทำได้ในช่วงระยะเวลา 1-2 เดือน หากแต่ต้องการการร่วมคิดร่วมวิเคราะห์ในระหว่างนักวิจัย เป็นระยะเวลานานพอสมควร และท้ายที่สุดต้องการองค์กร/หน่วยงานเพื่อบริหารงานวิจัยอันได้แก่ พัฒนาและปรับปรุง Research map การค่อยๆ เติบโตเต็มที่ขาด ทั้งในส่วนของการประเด็นวิจัยและนักวิจัย การกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพงานวิจัย เพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ซึ่งในระยะ 2-3 ปีแรก หน่วยงานดังกล่าวอาจมีลักษณะเป็น Virtual Center แต่เป็น Real Consortium กล่าวคือ มีเครือข่ายพันธมิตรที่มีความสามารถร่วมกันทำวิจัยในประเด็นต่างๆ มิติต่างๆ มีกลไกในการติดต่อประสานงาน แต่ไม่มีสิ่งก่อสร้างถาวรใดๆ หากแต่ใช้สถานที่เดิมที่มีอยู่แล้ว ในระยะเริ่มต้นหน่วยงานนี้จะมีผู้ประสานงานที่เป็นเมธีวิจัยอาวุโสที่มีประสบการณ์และมีความสามารถในการบริหารงานวิจัยและคุ้นเคยกับปัญหาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีผู้ช่วยที่เป็นผู้ชำนาญการเฉพาะทาง 3-4 คน เช่น นิเวศวิทยา นักอุทกวิทยา เป็นต้น พร้อมด้วยผู้ช่วยด้านเทคนิคและด้านการจัดการตามความเหมาะสม

ในระยะยาวหน่วยงานนี้ควรจะเป็นองค์กรมหาชนที่มีอิสระและเอกภาพในการบริหารวิชาการแต่ในระยะแรกอาจตั้งเป็นหน่วยงานภายในสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ จนกว่าจะมีความเข้มแข็งพอ

วัตถุประสงค์

- (1) จัดตั้งศูนย์บริหารงานวิจัยลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- (2) สร้างเครือข่ายนักวิจัยจากภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนมาร่วมดำเนินการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ของทะเลสาบ

เป้าหมายผลผลิต (Outputs) และตัวชี้วัด (KPIs)

- (1) Research map ของประเด็นปัญหาในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- (2) เครือข่ายนักวิจัย
- (3) ผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัด (KPIs)

การตัดสินใจในการพัฒนาและ/หรือกิจกรรมต่างๆ ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาดำเนินไปโดยอาศัยข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยและองค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

กิจกรรมดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

งบประมาณ

ประมาณการค่าใช้จ่าย รวมทั้งสิ้น 155 ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี (ปี 2549-2558)

หน่วย : ล้านบาท

ปี	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
งปม.	20	15	15	15	15	15	15	15	15	15

ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก   มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 หน่วยงานสนับสนุน   สถาบันการศึกษาในพื้นที่*

* สถาบันการศึกษาในพื้นที่ หมายถึง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สถาบันเทคโนโลยี วิทยาเขตภาคใต้ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งควรทำงานในรูปของเครือข่ายความร่วมมือ (Consortium) ตามความสามารถเฉพาะ และความใกล้ชิดพื้นที่ของสถาบันนั้นๆ

5.3 โครงการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

หลักการและเหตุผล

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายและซับซ้อนทางระบบนิเวศ มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 1.6 ล้านคน ทำให้เกิดกิจกรรมต่างๆ มากมาย ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศของลุ่มน้ำทะเลสาบซึ่งปัจจุบัน (ปี 2547) ทรัพยากรเกิดความเสื่อมโทรมลงอย่างมาก หากยังไม่มีการวางแผนโดยใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบ อาจส่งผลต่อทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เป็นระบบที่ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในงานด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาสาธารณูปโภค การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน การวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเพาะปลูก การเฝ้าระวังและติดตามการเปลี่ยนแปลงทรัพยากร เป็นระบบที่ทำให้เห็นภาพในเชิงพื้นที่ ทำให้การตัดสินใจใดๆ ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น แต่ต้องขึ้นอยู่กับความถูกต้องและทันสมัยของข้อมูลที่มีอยู่

ดังนั้น หากมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ และปรับปรุงให้ทันสมัย โดยมีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่มีการใช้ข้อมูล และมีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างกว้างขวาง จะส่งผลให้ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อปรับปรุงระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- (2) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ ของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้ผู้สนใจทั่วไป
- (3) เพื่อใช้ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์วางแผน ติดตามตรวจสอบสถานการณ์ในลุ่มน้ำทะเลสาบ

สงขลา

เป้าหมายผลผลิต (Outputs)

- (1) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- (2) ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ ถูกปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ (อย่างน้อย 1 ครั้งต่อ 1 หน่วยงานต่อปี)
- (3) มีการเผยแพร่ข้อมูลทาง Website

เป้าหมายผลลัพธ์ (Outcome)

- (1) ผู้สนใจนำข้อมูลไปใช้อย่างกว้างขวาง (จำนวนผู้เข้าชม และ Download ข้อมูลจาก Website)
- (2) ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์

กิจกรรมดำเนินการ

- (1) ก่อตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์
- (2) รวบรวมข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์จากหน่วยงานต่างๆ พร้อมทั้งเก็บข้อมูลภาคสนาม

- (3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์บน Website
- (4) จัดประชุมระหว่างหน่วยงานที่ต้องการใช้ข้อมูล และประชาชนที่สนใจ เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย
- (5) นำข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานต่างๆ มาปรับปรุงให้ทันสมัย
- (6) นำข้อมูลที่ปรับปรุงแล้วขึ้น Website เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนทั่วไปเข้าถึง และ Download ข้อมูลไปใช้

พื้นที่ดำเนินการ   พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

งบประมาณ

ประมาณการค่าใช้จ่าย รวมทั้งสิ้น 64 ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี (ปี 2549-2558)

หน่วย : ล้านบาท

ปี	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
งปม.	10	6	6	6	6	6	6	6	6	6

ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
หน่วยงานสนับสนุน	สถาบันการศึกษาในพื้นที่*
	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

* สถาบันการศึกษาในพื้นที่ หมายถึง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สถาบันเทคโนโลยี วิทยาเขตภาคใต้ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งควรทำงานในรูปของเครือข่ายความร่วมมือ (Consortium) ตามความสามารถเฉพาะ และความใกล้ชิดพื้นที่ของสถาบันนั้นๆ

5.4 โครงการศึกษาติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

หลักการและเหตุผล

เพื่อให้สอดคล้องกับการที่จะดำเนินกิจกรรมแผนงาน และโครงการต่างๆตามแผนแม่บทเพื่อพิจารณากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปลายปี พ.ศ. 2547 จึงเห็นสมควรให้มีกลไกที่สามารถประเมินสัมฤทธิ์ผลของกิจกรรม แผนงานและโครงการต่างๆ อันได้แก่การฟื้นฟูทะเลสาบสงขลาและรักษาให้ดำรงไว้ได้อย่างยั่งยืน จำเป็นต้องมีฐานข้อมูลที่ครอบคลุมดัชนีชี้วัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งด้านกายภาพ - ชีวภาพ - สังคม ครอบคลุมสมบูรณ์เป็นระบบ ออกแบบจุดเก็บตัวอย่าง ความถี่ของการเก็บ เทคนิคการวิเคราะห์อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย และมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (2) รวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมดัชนีชี้วัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

เป้าหมายผลผลิต (Outputs) และตัวชี้วัด (KPIs)

- (1) แผนการติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (ปี 2549)
- (2) โครงสร้างฐานข้อมูล และข้อมูลสารสนเทศปี 2548 (ปี 2549)
- (3) ข้อมูลสารสนเทศแต่ละปี การวิเคราะห์หาสาเหตุ หากพบว่ามีปัญหา ตลอดจนแนวทางและมาตรการแก้ไข (ปี 2550 เป็นต้นไป)

เป้าหมายผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัด (KPIs)

- (1) มีกลไกที่สามารถประเมินระดับความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา บนเส้นทางสู่ความยั่งยืน
- (2) ทุกภาคส่วนทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผนงาน มาตรการ ยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่ดำเนินการตามแผนแม่บท
- (3) ทะเลสาบสงขลาได้รับการติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกำกับดูแลให้ดำเนินไปในกรอบของการพัฒนาที่ยั่งยืน

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

งบประมาณ

ประมาณการค่าใช้จ่าย รวมทั้งสิ้น 53 ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี (ปี 2549-2558)

หน่วย : ล้านบาท

ปี	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
งปม.	8	5	5	5	5	5	5	5	5	5

ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

หน่วยงานสนับสนุน สถาบันการศึกษาในพื้นที่*

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

* สถาบันการศึกษาในพื้นที่ หมายถึง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สถาบันเทคโนโลยี วิทยาเขตภาคใต้ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งควรทำงานในรูปของเครือข่ายความร่วมมือ (Consortium) ตามความสามารถเฉพาะ และความใกล้ชิดพื้นที่ของสถาบันนั้นๆ

5.5 โครงการติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

หลักการและเหตุผล

โครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินงานภายใต้แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ ซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบ ปกติจะมีการประเมินผลโดยผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน เป็นลักษณะการประเมินภายใน ที่มักจะถูกกล่าวหาว่าประเมินกันเอง โดยสาธารณชนไม่ได้รับรู้ จึงเห็นสมควรให้มีการติดตามประเมินผลจากหน่วยงานภายนอกที่ร่วมมือกับเครือข่ายภาคสังคม ติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้งบประมาณแผ่นดิน

วัตถุประสงค์

- (1) ติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินงานภายใต้แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ
- (2) เสนอรายงานผลการประเมินโครงการต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และต่อภาคสังคม

เป้าหมายผลผลิต (Outputs) และตัวชี้วัด (KPIs)

การรายงานผลและการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ระดับมาตรฐานเดียวกัน และสามารถตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ได้

กิจกรรมดำเนินการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ อาจจะจ้างบริษัทที่ปรึกษา

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

งบประมาณ

หน่วย : ล้านบาท

ปี	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
งปม.	5	5	5	5	5	-	-	-	-	-

ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก

สถาบันพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา